

Handläggare: Karin Perols
Telefon: 08-508 25 471

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Medverkan i Stockholms läns landstings planerade utvecklingsprojekt Hälsokommunikatörer för nyanlända

Förslag till beslut

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden uppdrar åt förvaltningen att ansöka om medel från Länsstyrelsen enligt § 26 förordningen om statlig ersättning för flyktingmottagning avseende medel för stadens del i medfinansieringen i Stockholms läns landstings utvecklingsprojekt ”Hälsokommunikatörer i Stockholms län”
2. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden beslutar att delta som samverkanspart och medfinansiär i Stockholms läns landstings ansökan till europeiska flyktingfonden för projektet ”Hälsokommunikatörer i Stockholms län” under förutsättning att medel motsvarande stadens medfinansiering beviljas från länsstyrelsen enligt punkt ett.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Gillis Hammar

Helene Bengtson

Sammanfattning

Skillnaden i hälsa mellan utrikesfödda och inhemskt födda är alltfjämt stor. Som en del i Stockholms läns landstings utvecklingsarbete för att möta nyanländas behov och öka delaktigheten i introduktionen för nyanlända vill landstinget pröva flerspråkiga så kallade hälsokommunikatörer. I detta arbete har förvaltningen tillfrågats om att delta som samverkanspart i ett utvecklingsprojekt. Förvaltningen

ställer sig positiv till projektet och föreslår att nämnden beslutar att delta under förutsättning att medfinansieringen säkerställs genom medel från länsstyrelsen.

Bakgrund

Stockholms läns landsting har inbjudit Stockholms stad, Södertälje och Huddinge kommuner att delta som samverkanspart i utvecklingsprojektet Hälsokommunikatörer i Stockholms län.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom arbetsmarknadsavdelningen.

Ärendet

Stockholms läns landsting har fattat beslut och avsatt medel för att utveckla och implementera riktlinjer för arbetet med asylsökande och nyanlända samt initiera och i ordinarie verksamhet införliva satsningar riktade gentemot denna befolkningsgrupp. Bakgrunden är att skillnaden i hälsa mellan utrikesfödda och inhemskt födda är alltför stor. Landstinget framhåller i satsningen att deras insatser är av stor vikt för att de nyanländas introduktion och integration i samhället ska bli så bra som möjligt. En dålig hälsa försvårar inträdet på arbetsmarknaden och hälsa är en nyckelfaktor inom såväl flyktingmottagande som introduktionsprogram. Genom att kartlägga behoven hos målgruppen samt arbeta nära de övriga aktörerna inom introduktionen för nyanlända skall de riskfaktorer som migration medför förebyggas.

Inom ramen för detta arbete har hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning inom Stockholms läns landsting under 2008 och 2009 genomfört en förstudie med medfinansiering från europeiska flyktingfonden, ”Regional samverkan för Integration” (ReSa).

Syftet med förstudien har varit att driva fram ett utvecklingsarbete tillsammans med relevanta interna och externa myndigheter inom fyra olika områden inklusive projekt- och implementeringsplaner:

- 1) Kliniskt stöd
- 2) Aktivt arbete inom de kommunala introduktionsprogrammen såsom hälsoinformatörer
- 3) Vårdstruktur (analys ur ett integrationsperspektiv av vårdstruktur för asylsökande)
- 4) Policy (framtagande av landstingsgemensam policy för vård av asylsökande och nyanlända)

Stockholms stad genom stadsdelsförvaltningar samt socialtjänst- och arbetsmarknadsförvaltningen, Botkyrka, Huddinge och Södertälje kommuner har deltagit i förstudien i olika arbetsgrupper samt styrgrupp. Stockholms läns landsting planerar nu att gå vidare med utvecklingen av hälsokommunikatörer i ett genomförandeprojekt och avser att söka medfinansiering från europeiska flyktingfonden. Syftet med projektet ”Hälsokommunikatörer i Stockholms län”, är att främja hälsa och förebygga ohälsa i samband med migration, i första hand för asylsökande och nyanlända, genom att förstärka hälsofrämjande och förebyggande åtgärder inom primärvården och flyktingmottagandet. Som samverkanspart har kommuner i länet med stort flyktingmottagande samt Migrationsverket inbjudits att delta. Förutom Stockholm förväntas Södertälje och Huddinge kommuner att delta i utvecklingsprojektet.

Hälsokommunikatören är en ny yrkesroll i Stockholm län men har prövats med goda erfarenheter och permanentats i såväl Östergötland som Skåne/Malmö. Hälsokommunikatören är en tvåspråkig person med någon form av vårdutbildning från sitt hemland eller Sverige och erfarenhet från det svenska sjuk- och hälsovårdssystemet. Språkkunskaper och kulturell förståelse i kombination med hälso- och sjukvårdskunskaper gör hälsokommunikatörerna unika. Inte minst genom hälsokommunikatörernas egen erfarenhet av migration och integration utgör de ett stöd och lots för den nyanlända gruppen, som riskerar att utveckla ohälsa som konsekvens av den stress, de förluster och de komplikationer som en migrationsprocess kan innebära. Avsikten är att hälsokommunikatörerna ska vara en resurs för såväl hälso- och sjukvården som för kommunen, de nyanlända och de asylsökande. Insatserna förväntas leda till att öka den samlade kompetensen inom hälso- och sjukvården för att bemöta nyanlända och asylsökande och samverka med andra aktörer inom introduktionen.

Hälsokommunikatörerna ska anställas inom Stockholms läns landstings primärvård men kommer att finnas tillgängliga där nyanlända finns, till exempel i olika introduktionsverksamheter, jobbtorg, på sfi, vårdcentraler etc. Hälsokommunikatörernas insatser kan bestå av till exempel hälsofrämjande rådgivning, studiecirkel och information, individuellt och i grupp för både nyanlända samt som stöd till personal hos samverkande aktörer. Hälsokommunikatörerna kan också ha en aktiv roll i kommunens samhällsinformation till nyanlända flyktingar och kommer att ta fram ett informationsmaterial om hälsa på olika språk.

Utvecklingsprojektet kommer att pågå under åren 2009 och 2010. Projektets insatser kommer att utvärderas och följas av samverkande aktörer och i projektet ingår att föreslå en plan för eventuell implementering efter projektslut.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen understryker att hälsa är en av flera nyckelfaktorer för nyanländas etablering i svenskt samhälls- och arbetsliv. För en hälsofrämjande introduktion är ett nära samarbete mellan landstinget och olika verksamheter inom kommunen av stor betydelse. Förvaltningen ser positivt på landstingets initiativ och föreslår att staden går med som samverkanspart i landstingets utvecklingsprojekt.

Regeringen har aviserat att förslag om ändrad ansvarsfördelning inom flyktingmottagandet skall presenteras inom kort. I den föregående statliga utredningen "Egenansvar – med professionellt stöd" föreslås att ansvaret för introduktionen för nyanlända övergår till staten, medan ansvaret för Sfö och samhällsinformation ligger kvar i kommunen. Oavsett eventuell ny ansvarsfördelning bedömer förvaltningen att projektet är av relevans för staden, eftersom kommunen kommer att vara en fortsatt viktig aktör inom flyktingmottagandet.

Projektets budget omfattar cirka 12 miljoner under två år. Hälften av kostnaderna ansöks om som medfinansiering från europeiska flyktingfonden. Landstinget har beslutat att finansiera projektet med 5 miljoner kronor. Resterande en miljon kronor har de tre kommunerna Stockholm, Huddinge och Södertälje tillfrågats att medfinansiera.

I förvaltningens kontakter med länsstyrelsen i Stockholms län har länsstyrelsen givit uttryck för att de kommer att se positivt på ansökningar från Stockholm, Huddinge och Södertälje avseende medel enligt § 26 förordningen om statlig ersättning för flyktingmottagande motsvarande respektive kommuns del i medfinansieringen. Genom dessa medel kommer därmed stadens kostnader i projektet att täckas fullt ut.

Under förutsättning att medel beviljas, föreslår förvaltningen att nämnden beslutar att ingå som samverkanspart och medfinansiär i Stockholms läns landstings ansökan till europeiska flyktingfonden för projektet "Hälsokommunikatörer i Stockholms län".